

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
TÜRKİYE İKLİM AKILLI VE REKABETÇİ TARIMSAL BÜYÜME PROJESİ
(PROJE NO: P175011)

İzmir Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Projesine ilişkin Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporu, Paydaş Katılım Planı ve Yükleniciler için Alt Yönetim Planları Hazırlanması için Danışmanlık Hizmeti Alımı

İŞ TANIMI

Proje Bileşeni / Bölümü:	Bileşen 3 Verimlilik Artışı, Kaynak Verimliliği ve İklim Dayanıklılık için Yatırımlar
Proje Alt-bileşeni/bölümü:	Alt bileşen 3.1 Bahçe bitkileri üretiminde iklim direncinin, verimliliğin ve kaynak kullanımında etkinliğin güçlendirilmesi
Satın Alma Plan No:	CS.TRGM.CS3.1-02
İşin Adı/Görev Başlığı:	İzmir Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Projesine ilişkin Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporu, Paydaş Katılım Planı ve Yükleniciler için Alt Yönetim Planları Hazırlanması
İşin Amacı/Görev Amaçları:	Dünya Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Çerçevesi uyarınca, Alt Bileşen 3.1 kapsamında gerçekleştirilecek olan Dikili TDİOSB'nin altyapı yatırımlarına ve jeotermal arama kuyularında gerçekleştirilecek sondaj çalışmalarına (her ikisi bundan sonra "Alt proje" olarak anılacaktır) ilişkin çevresel ve sosyal risk sınıflandırması "Önemli" olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, Dünya Bankası ÇSÇ ve yerel mevzuat uyarınca ve uluslararası iyi endüstri uygulamaları göz önüne alınarak ayrıntılı bir Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi yapılması gerekmektedir. Yapılacak olan Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi çalışması sonucu bir Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi Raporu, bir Paydaş Katılım Planı ve yükleniciler için alt yönetim planlarının Danışman tarafından geliştirilmesi amaçlanmaktadır.
İşin/Görev süresi:	120 (yüzyirmi) takvim günü
Alım/Danışmanlık Türü:	Danışmanlık Hizmetleri – Danışmanlık Firması
Satın alma/Seçim Yöntemi:	Danışmanın Niteliklerine Dayalı Seçim Yöntemi (CQS)
Ön İnceleme:	Hayır
Rapor vereceği kurum (Uygulayıcı Kurum):	Proje Uygulama Birimi

A. ARKA PLAN

Dünya Bankası kredisi ile desteklenen ve T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) tarafından yürütülen Türkiye İklim Akıllı ve Rekabetçi Tarımsal Büyüme Projesi (TUCSAP) projesi, sürdürülebilir ve rekabetçi bir tarım sektörünü desteklemek, ülkenin çeşitli illerinde iklime uyumlu teknolojilerin ve uygulamaların kullanılmasını teşvik etmek amacıyla hayata geçiyor.

Finansman kaynağının ulusal ve uluslararası onay aşamalarının ardından, TOB-Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü (ABDGM) bünyesinde oluşturulan Proje Koordinasyon Biriminin (PKB) kurulumu ve uzmanların istihdamı aşamaları tamamlanarak, proje Ocak 2023 tarihi itibarıyla çalışmalarına başladı.

Projenin amacı: Tarım sektöründe sürdürülebilir ve rekabetçi bir büyümeye zemin sağlamak için kapasitenin güçlendirilmesi ve iklim akıllı yaklaşımların teşvik edilmesidir.

Proje Bütçesi:	341.270.000 \$ (304,800,000 €)
Finansman Kaynağı:	Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD) kredisi
Uygulama Dönemi:	2022-2028 yılları
Yatırım Programı:	15 Ocak 2022 tarihli Resmî Gazete
Kredi Onay Tarihi:	30 Mart 2022 (Dünya Bankası Yönetim Kurulu)
İkraz Anlaşması İmza Tarihi:	16 Mayıs 2022
Geçerlilik (Başlangıç) Tarihi:	6 Eylül 2022

TUCSAP proje faaliyetleri 4 ana bileşen çerçevesinde yürütülecektir:

Bileşen 1: Tarımsal Veri Altyapısının Güçlendirilmesi

Bu bileşen kapsamındaki faaliyetler, sürdürülebilir planlama ve yönetimini geliştirmek için, Türkiye'nin toprakları ve doğal arazi sermayesi ile ilgili bilgi boşluklarını kapatmaya odaklanarak, sektörel kapasitenin güçlendirilmesini destekleyecektir.

Çalışmalar, uygulamada iki alt-bileşen üzerinden gerçekleşecektir;

- Alt-bileşen 1.1: Tarım Reformu Genel Müdürlüğü (TRGM) tarafından uygulanacak olan toprak sağlığı ve arazi kullanım planlamasının/yönetiminin geliştirilmesine yönelik olarak bilgi açıklarının azaltılması çalışmaları,
- Alt-bileşen 1.2: Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü (BTGM) tarafından uygulanacak olan sektörel bilgilerin toplanmasına ve yönetimine ilişkin TOB dijital modelinin desteklenmesi.

Bileşen 2: Hayvan Sağlığı Enstitülerinin Kapasitesinin Artırılması

İklim değişikliği, hayvanların hastalıklara karşı duyarlılığını artırır ve hastalık konakçılarının, vektörlerinin ortaya çıkışını ve çoğalmasını etkiler. İşbu bileşen kapsamında, hayvan hastalıklarının erken teşhisi ve etkili hastalık sürveyansı ve kontrolü için, Bakanlık ilgili birimlerinin kapasitesinin güçlendirilmesi konusunda Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü (GKGM) destekleyecektir.

Bu bileşen çalışmaları iki faaliyeti destekleyecektir;

- Alt Bileşen 2.1: Hayvan sağlığı enstitülerinin kapasitesinin güçlendirilmesi,

- Alt Bileşen 2.2: Hayvanlarda bulaşıcı ve vektör kaynaklı hastalıklar ve zoonozlar için veteriner tıbbi ürün kontrollerinin güçlendirilmesi ve iyileştirilmesi.

Bileşen 3: Kaynak Verimliliği ve İklim Direncine Yönelik Yatırımlar

Üçüncü bileşen, İklim Akıllı Tarım (İAT) teknolojilerinin ve uygulamalarının yanı sıra, Araştırma, Geliştirme ve Yenilik (AGY) çabalarının yayılmasını, doğrulanmasını ve benimsenmesini destekleyecektir.

Çalışmalar dört alt bileşen üzerinden gerçekleştirilecektir;

- Alt Bileşen 3.1: TRGM tarafından uygulanacak olan bahçe bitkileri üretiminde iklim direncinin, verimliliğin ve kaynak kullanım etkinliğinin güçlendirilmesi (Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri kapsamında jeotermal ısıtım sera altyapısına yönelik kümelenmiş yatırımları faaliyete geçirmek),
- Alt Bileşen 3.2: TRGM tarafından uygulanacak olan ve ilgili ürünlerde İAT teknolojilerinin/uygulamalarının benimsenmesini teşvik etmek,
- Alt Bileşen 3.3: TRGM tarafından uygulanacak su kirliliği ve sera gazı emisyonları üzerindeki hayvansal üretimden kaynaklanan baskıların azaltılması,
- Alt Bileşen 3.4: Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) tarafından uygulanacak olan İAT'ı destekleyecek araştırma ve yenilikler.

Bileşen 4: Proje Yönetimi, İzleme ve Değerlendirme

Bu bileşen altındaki faaliyetler, tüm proje yönetimi fonksiyonlarını destekleyecektir. Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nde bir Proje Koordinasyon Birimi ve TRGM, BTGM, TAGEM ve GKGM bünyesindeki Proje Uygulama Birimleri (PUB) kurulması yoluyla çalışmalar başlamıştır.

Bileşenlerin ortak paydası olarak, proje çalışmalarının her aşamasında etkili halkla ilişkiler, tanıtım ve iletişim çalışmaları da yürütülecektir.

Bu kapsamda genel kamuoyu ile tüm paydaşlara yönelik, “hedef kitleye odaklı” bilgi üretimi ve paylaşımı, farkındalık artırma ve paydaş katılım çalışmaları, basılı ve/veya elektronik tanıtım malzemeleri üretimi, geleneksel mecralar ve dijital (web, sosyal medya vb.) iletişim kampanyaları da yoğun olarak yürütülecektir.

TUCSAP çalışmalarından geniş anlamda, 80.000’den fazla çiftçi, hizmet sağlayıcı ve veteriner doğrudan yararlanacaktır.

“Doğrudan faydalanıcıların” yanı sıra, ilgili sektörel verilerin daha geniş bir paydaş kitlesinin kullanımına sunulması, iklim akıllı uygulamalar ve hayvan sağlığı hizmetlerinde sağlanacak iyileşmeler yoluyla, projenin ülke genelinde çiftçilerin ve işletmelerin faydalanabileceği daha geniş çaplı etkilerinin olması da beklenmektedir.

TUCSAP ile Dünya Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Çerçevesinin İlişkisi

TUCSAP, Dünya Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Çerçevesine (“ÇSC”) tabidir. ÇSC, bir Banka politikası ve on Çevresel ve Sosyal Standarttan (“ÇSS”) oluşmakta olup, bunların sekizi TUCSAP ile ilişkili değerlendirilmiş olup, bunlar aşağıda verilmiştir.

- ÇSS1** Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi
- ÇSS2** İş ve Çalışma Koşulları
- ÇSS3** Kaynak Verimliliği ve Kirlilik Önleme ve Yönetimi
- ÇSS4** Toplum Sağlığı ve Güvenliği

- ÇSS5 Arazi Edinimi, Arazi Kullanımındaki Kısıtlamalar ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim
- ÇSS6 Biyoçeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi
- ÇSS8 Kültürel Miras
- ÇSS10 Paydaş Katılımı ve Bilgi Açıklaması

TUCSAP kapsamındaki faaliyetlerin çevresel ve sosyal risklerinin ve etkilerinin ön değerlendirmesi ve yönetim süreçlerinin tanımı için bir dizi çevresel ve sosyal belge hazırlanmış olup, bunlar aşağıda verilmiştir.

Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (“ÇSYÇ”)

Yeniden Yerleşim Çerçevesi (“YYÇ”)

Paydaş Katılım Planı (“PKP”)

İşgücü Yönetim Prosedürleri (“İYP”)

Bu danışmanlık işi kapsamında yapılacak tüm değerlendirmeler ve değerlendirmelere bağlı çıktılar, Dünya Bankası'nın ÇSÇ'sinde verilen gerekliliklere, Dünya Bankası Grubunun Genel ve Sektörel Çevre, Sağlık ve Güvenlik Kılavuzlarına, Dünya Bankası Grubunca yayınlanmış iyi uygulama kılavuzlarına ve yerel mevzuat gereklerine uyumlu olacak ve uluslararası iyi endüstri uygulamaları ve TUCSAP için hazırlanmış çevresel ve sosyal belgeler gözetilerek yapılacaktır.

B. TANIMLAR

TUCSAP veya Proje	Türkiye İklim Akıllı ve Rekabetçi Büyüme Projesi
Alt proje	Alt Bileşen 3.1 kapsamında gerçekleştirilecek olan Dikili TDİOSB'nin altyapı yatırımları ve jeotermal arama kuyularında gerçekleştirilecek sondaj çalışmaları
Proje Uygulama Birimi (“PUB”)	T.C. Tarım Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü uhdesinde oluşturulan proje birimi
Proje Koordinasyon Birimi (“PKB”)	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü uhdesinde oluşturulan proje birimi
ÇSÇ	Dünya Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Çerçevesi
ÇSS	Dünya Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Standartları
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
ÇSYÇ	TUCSAP için hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi
YYÇ	TUCSAP için hazırlanan Yeniden Yerleşim Çerçevesi
PKP	Paydaş Katılım Planı
İYP	İşgücü Yönetim Prosedürleri
ÇSG	Çevre, Sağlık ve Güvenlik
Genel ÇSG Kılavuzları	Dünya Bankası Grubunun Genel Çevre, Sağlık ve Güvenlik Kılavuzları
Sektörel ÇSG Kılavuzları	Dünya Bankası Grubunun Sektörel Çevre, Sağlık ve Güvenlik Kılavuzları
TDİOSB	Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

TRGM	Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
Ç&S	Çevre ve Sosyal
TOB	Tarım Orman Bakanlığı
Yerel mevzuat	Güncel Türkiye Mevzuatı
DB	Dünya Bankası

C. İŞİN AMACI

Tarım ve Orman Bakanlığı ("TOB") Tarım Reformu Genel Müdürlüğü ("TRGM") tarafından Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi ("TDİOSB")'nin kurucu ortakları tarafından hazırlanan kuruluş protokolü TOB tarafından 07.11.2019 tarihinde onaylanarak, Dikili TDİOSB 21 sicil numarası ile tüzel kişilik kazanmıştır. TUCSAP Alt bileşen 3.1 kapsamında; Dikili TDİOSB'nin altyapı yatırımlarının ve seraların ısıtılmasında temel olarak kullanılması amaçlanan jeotermal kaynak suyunun temin edilmesi için jeotermal arama kuyularında yapılacak sondaj faaliyetlerinin Dünya Bankası'nca finanse edilmesi planlanmaktadır.

TOB, alt proje ile ilgili potansiyel çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri değerlendirmek ve uygun azaltma önlemlerini tespit etmek için gerekli çevresel ve sosyal etki değerlendirme çalışmalarını yürütmek için danışmanlık hizmeti almak istemektedir. Dünya Bankası ÇSÇ'si ve ÇSYÇ uyarınca, Alt Bileşen 3.1 kapsamında gerçekleştirilecek olan Dikili TDİOSB'nin altyapı yatırımlarına ve jeotermal arama kuyularında gerçekleştirilecek sondaj çalışmalarına ilişkin çevresel ve sosyal risk sınıflandırması "Önemli" olarak belirlenmiştir.

Bu çerçevede, Dünya Bankası'nın ÇSÇ'sinde verilen gerekliliklere, Dünya Bankası Grubunun Genel ve Sektörel Çevre, Sağlık ve Güvenlik Kılavuzlarına, Dünya Bankası Grubunca yayınlanmış iyi uygulama kılavuzlarına ve yerel mevzuat gereklerine uyumlu olacak şekilde ve uluslararası iyi endüstri uygulamaları ve TUCSAP için hazırlanmış çevresel ve sosyal belgeler gözetilerek ayrıntılı bir ÇSED çalışması yürütülmesi gerekmektedir.

D. İŞİN KAPSAMI

Alt proje kapsamındaki işlerin sürdürüleceği alanlar ve bu alanlarda yapılması planlanan faaliyetler aşağıda Kapsam 1, Kapsam 2 ve Kapsam 3 şeklinde üç bölüm olarak detaylandırılmaktadır.

Kapsam 1

Dikili TDİOSB sahası, Türkiye'nin İzmir ili Dikili ilçesi İsmetpaşa mahallesinde yer almaktadır. Saha, Dikili İlçesi İsmetpaşa Mahallesi, 398 Ada 3 Parsel, 397 Ada 30 Parsel, 397 Ada 32 Parsel, 399 Ada 48 Parsel, 399 Ada 46 Parsel, 398 Ada 2 Parsel, 397 Ada 20 Parseller üzerinde bulunmaktadır. Toplam büyüklüğü 303,878 hektar olan Dikili TDİOSB sahası, 39° 3'38.09"K enlemi, 26°58'15.40"D boylamlarında konumlanmaktadır.

Dikili TDİOSB sahası sınırları içerisinde planlanan altyapı faaliyetleri; yol, elektrik, kanalizasyon, yağmur suyu, jeotermal ısı merkezi ve şebekesi, kullanma suyu, kuşaklama kanalı, kurutma kanalı, haberleşme (Telekom), yeşil alan sulaması şeklindedir. TDİOSB sahasında sürdürülen kazı-dolgu-arazi tesviyesi işi Haziran 2022'de başlamış olup, Temmuz 2023'te tamamlanması planlanmaktadır.

Kapsam 2

Alt proje kapsamında, Dikili TDİOSB sahası içerisinde belirlenen toplam 7 adet lokasyonda sondaj faaliyeti gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Sondaj faaliyeti gerçekleştirilecek alanların boyutları 0,2 ha ile 0,4 ha arasında değişkenlik göstermektedir. Bu sondaj faaliyetleri için ÇED Yönetmeliğine göre ÇED Gerekli Değildir kararı alınmıştır.

Kapsam 3

TDİOSB tarafından finanse edilecek olup Kapsam 1 ve Kapsam 2’de belirtilen faaliyetler ile benzer zamanlarda sürdürülecek faaliyetler mevcuttur. Bunlar Dünya Bankası ÇSÇ’sine göre ilişkili tesisler/işler olarak tanımlanmaktadır. Bunlar arasında, TDİOSB sahası içerisindeki idari binalar, sosyal tesisler, paket atıksu arıtma tesisi, giriş dezenfeksiyon sistemi ve teknik altyapı alanlarındaki alt yapı projelerinden ayrı olarak yapılması zaruri işler sıralanabilir.

Bahsi geçen ilişkili tesisler/işler ÇSED çalışması kapsamında olup, Danışman tarafından değerlendirilecektir.

ÇSED çalışması kapsamı

Danışmanlık işi kapsamında, yukarıda verilen Kapsam 1de tanımlanan alanda, Kapsam 1, 2 ve 3’te belirtilen faaliyetler için inşaat ve işletme dönemlerini kapsayacak şekilde çevresel ve sosyal etki değerlendirme çalışması yürütülecektir. Çalışmanın ana hatları bunlarla sınırlı olmamakla birlikte şu şekildedir:

Danışman, masa başı çalışmaları, saha araştırmaları, mevcut durum değerlendirmeleri, biyoçeşitlilik araştırmaları ve etkilenen topluluklarla derinlemesine istişareler yoluyla çevresel ve sosyal çalışmaları yürütecektir.

TDİOSB alanında yapılacak faaliyetler için yapılacak mevcut durum değerlendirmesi kapsamında, toplam kapsamaştırma aşamasında belirlenecek 6 alıcıda 24 saatlik PM10 ölçümü ve 24 saatlik gürültü ölçümü, TDİOSB alanı içerisinde kapsamaştırma aşamasında belirlenecek 2 noktada Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalara Dair Yönetmelik eklerinde Potansiyel Toprak Kirletici Faaliyetler ve Faaliyete Özel Kirlilik Gösterge Parametreleri Listesi’nde verilen ilişkili parametreler için toprak analizi, proje etki alanı içerisinde kapsamaştırma aşamasında belirlenecek iki noktada Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği eklerinde Kıta içi Yerüstü Su Kaynaklarının Genel Kimyasal ve Fizikokimyasal Parametreler Açısından Sınıflarına Göre Kalite Kriterleri’nde verilen parametreler için yüzey suyu, proje etki alanı içerisinde kapsamaştırma aşamasında belirlenecek iki noktada yeraltı suyu kütlesinin kullanım amacına bağlı olarak Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik eklerinde verilen ilişkili parametreler için veya İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik eklerinden verilen ilişkili parametreler için yeraltı suyu analizleri gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

Danışman, ÇSED’in iş kapsamını paydaşlar ile istişare etmek amacıyla ve ÇSED Raporunun hazırlanmasından sonra paydaşlar ile ÇSED bulgularını istişare etmek amacıyla en az 2 kere halka açık olacak şekilde Paydaş Katılım Toplantısı gerçekleştirecektir.

ÇSED çalışması ile ilgili raporlama

Danışman, yürüteceği ÇSED çalışması aracılığı ile aşağıdaki listelenen raporları hazırlayacaktır.

1. Kapsamaştırma Raporu
2. Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme ("ÇSED") Raporu (ÇSYP raporun bir parçası olarak hazırlanacaktır.)
3. TDİOSB için Paydaş Katılım Planı (İç ve dış şikâyet mekanizmasını da içerecek şekilde)

4. Altyapı işleri yüklenicisi için Alt Yönetim Planları:
 - 4.1. Kimyasal ve Tehlikeli Madde Yönetim Planı
 - 4.2. Hava Kalitesi ve Gürültü Yönetim Planı
 - 4.3. Atık ve Atıksu Yönetim Planı
 - 4.4. Kaynak Etkinliği ve Kirlilik Önleme Planı
 - 4.5. Biyoçeşitlilik Yönetim Planı (gerekliliği ÇSED çalışmalar kapsamında tespit edilir ise)
 - 4.6. Trafik Yönetim Planı
 - 4.7. Toplum Sağlığı ve Güvenliği ve Güvenlik Yönetim Planı
 - 4.8. İnsan Kaynakları Yönetim Planı (Davranış Kuralları Dâhil)
 - 4.9. İşgücü Yönetim Planı
 - 4.10. İş Sağlığı ve Güvenliği Planı
 - 4.11. Acil Durum Müdahale ve Eylem Planı
 - 4.12. Rastlantısal Buluntu Prosedürü
5. Sondaj yüklenicisi için Alt Yönetim Planları:
 - 5.1. Kimyasal ve Tehlikeli Madde Yönetim Planı
 - 5.2. Hava Kalitesi ve Gürültü Yönetim Planı
 - 5.3. Atık ve Atıksu Yönetim Planı
 - 5.4. Kaynak Etkinliği ve Kirlilik Önleme Planı
 - 5.5. Biyoçeşitlilik Yönetim Planı (gerekliliği ÇSED çalışmalar kapsamında tespit edilir ise)
 - 5.6. Trafik Yönetim Planı
 - 5.7. Toplum Sağlığı ve Güvenliği ve Güvenlik Yönetim Planı
 - 5.8. İnsan Kaynakları Yönetim Planı (Davranış Kuralları Dâhil)
 - 5.9. İşgücü Yönetim Planı
 - 5.10. İş Sağlığı ve Güvenliği Planı
 - 5.11. Acil Durum Müdahale ve Eylem Planı
 - 5.12. Rastlantısal Buluntu Prosedürü

Kapsamlaştırma Raporu kapsamında ÇSED Raporunda yapılacak çalışmaların (proje için kullanılacak alan, proje etki alanı, proje kapsamındaki faaliyetler, oluşması muhtemel çevresel ve sosyal riskler ve etkiler, paydaş listesi, sosyal anlamda etkilenecek yerleşimler ve buralarda yapılacak anket çalışması dahil tüm sosyal çalışmalar hakkında bilgi, ölçüm/analiz yerleri, ölçülecek parametreler ve planlaması vb.) 20 sayfayı geçmeyecek bir planlamasının sunulması beklenmektedir. Kapsamlaştırma aşamasında risk ve etkiler için alınacak önlemlerin açıklanması beklenmemektedir.

Danışmanın, yukarıda listelenen çevresel ve sosyal çalışmalar ile ilgili belgeleri Dünya Bankası'nın ÇSÇ'sine, Dünya Bankası Grubunun Genel ve Sektörel Çevre, Sağlık ve Güvenlik Kılavuzlarına, Dünya Bankası Grubunca yayınlanmış iyi uygulama kılavuzlarına ve Türkiye'deki mevcut ilgili kanun ve yönetmeliklere, uluslararası iyi endüstri uygulamalarına, TUCSAP için hazırlanmış çevresel ve sosyal belgelere uyumlu olarak geliştirecektir.

ÇSED Raporu için Gösterge Niteliğindeki Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporu kapsamı Dünya Bankası'nın ÇSÇ'sine ve TUCSAP ÇSYÇ'sine göre Ek-1'de verilmiştir.

ÇSED Raporu içerisinde sunulacak olan Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı ("ÇSYP"), (i) bunlarla sınırlı olmamakla birlikte, çevresel ve sosyal konuları, çevresel ve sosyal etki ve riskleri, bunların alt projenin hangi aşamasında oluşacağını, bunlarla ilişkili azaltım önlemlerini, eğitim ve kapasite geliştirme aktiviteleri dahil olacak şekilde yönetsel aksiyonları, ilişkili referansları, sorumlu tarafları, maliyet düzenlemelerini tanımlayan tablolaştırılmış yönetim planını, (ii) bunlarla sınırlı olmamakla birlikte, çevresel ve sosyal

konuları, ilişkili proje aşamasını, izlenecek parametreleri, bunların nerede izleneceğini, nasıl ve/veya hangi yöntem ile izleneceğini, izleme/raporlama süresi ve/veya sıklığını, parametrenin neden izlendiğini, temel performans göstergelerini, bu göstergeler ile ilgili hedefleri, sorumlu tarafları ve maliyet düzenlemelerini tanımlayan tablolaştırılmış izleme planını içerecek olup Gösterge Niteliğindeki ÇSYP kapsamı Dünya Bankası ÇSÇ'sine ve TUCSAP ÇSYÇ'sine göre Ek-2'de verilmiştir. Faaliyet süresince ÇSYP'nin etkili bir şekilde yürütülmesi için ÇSYP içerisinde, uygulanacak her bir önlem ve eylemin, bunlarla ilgili kurumsal sorumlulukların, maliyetlerin tek tek ve açık bir şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Belirlenen maliyetler projenin genel planlamasına, tasarımına, uygulama bütçesine dahil edilecek şekilde verilecektir.

Danışman, yukarıda bahsi geçen çevresel ve sosyal çalışmaların ve dokümanların hazırlanmasında ÇSS gerekliliklerine tamamen uyacaktır. Alt proje ile ilişkili olması ve ÇSED kapsamında dikkate alınması beklenen ÇSS'ler aşağıda özetlenmektedir.

ÇSS1 Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetilmesi

Alt proje ile ilgili potansiyel çevresel ve sosyal riskler, inşaat ve işletme faaliyetleri ile ilişkilidir. Proje uygulama döneminde alt yapı ve sondaj faaliyetleri sebebi ile, gürültü, titreşim, toprak kaybı ve erozyon, hava emisyonları, atık oluşumu, kimyasalların ve tehlikeli maddelerin kullanımı kaynaklı toprak kirliliği, çeşitli cinslerde atıksu oluşumu, koku, biyoçeşitlilik ve doğal yaşama müdahale, arazi edinimi kaynaklı riskler, ulaşım/erişim ile ilgili etkiler, trafik riskleri, güvenlik görevlisi kaynaklı riskleri, genel toplum sağlığı güvenliği riskleri, iş sağlığı ve güvenliği başlığı altında yüksekte çalışması, elektrik, kimyasallar, ekipman/makine tehlikeleri, kayma/düşme, jeotermal gazlar ile ilişkili tehlikeler vb. söz konusu olacaktır. İşletme döneminde ise hava kalitesi, atık yönetimi, koku, su kalitesi, gürültü, pestisit kullanımı, sürdürülebilir kaynak kullanımı çevresel anlamda değerlendirilmesi gereken konulardan bazılarıdır. İlişkili tesisler (elektrik iletim hatları, bağlantı/erişim yolları, su/atık su sistemleri vb.) ve kümülatif etkiler, değerlendirmeler kapsamında eksiksiz olarak ele alınacaktır.

Çevresel ve sosyal değerlendirmelerde, arazi edinimi gereklilikleri de dâhil olmak ve ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, sosyal riskler ve etkiler de dikkate alınacaktır. Bunlar arasında, dezavantajlı ve hassas durumdaki gruplar üzerindeki etkiler, inşaat ve işletme çalışmaları sırasındaki toplum sağlığı ve güvenliği riskleri, topluluklara işgücü akışı (özellikle kadınlar ve genç kızlar), proje faydalarının sağlanmasında gruplar arasında ayrımcılık riski, işçilerin sağlık, güvenlik ve refahı üzerindeki etkiler ve kültürel miras niteliğindeki sahalar üzerindeki riskler sıralanabilir.

ÇSED ve içeriğindeki ÇSYP'nin gösterge niteliğindeki kapsamı sırasıyla Ek-1 ve Ek-2'de sunulmaktadır.

ÇSS2 İşgücü ve Çalışma Koşulları

Proje çalışanları; doğrudan istihdam edilen işçileri, sözleşmeli işçileri ve ana tedarik işçilerini kapsar. Türkiye çok sayıda ILO sözleşmesine taraftır ve bunlar ÇSS2 gereklilikleri ile uyumludur. Ülkenin Çalışma Kanunu ayrımcılık yapmama, sendikalaşma özgürlüğü, asgari çalışma yaşı ve asgari ücret, çocuk işçiliği ve zorla çalıştırma, işçi sağlığı ve iş güvenliği ve ihtilaf çözümü ile ilgili hükümler içermektedir. Çocuk işçiliği ve zorla çalıştırma ile ilgili riskler bu projede öngörülmemektedir. ÇSED, iş yerinde cinsel taciz veya iş yerinde fırsat eşitliği ilkesinin ihlali gibi riskleri tespit etmeyi ve önleyici birtakım tedbirler önermeyi amaçlayacaktır. ÇSED kapsamında bu risk kategorisine uygun ve Dünya Bankası'nın toplumsal cinsiyet bazlı taciz ve istismara yönelik kılavuzuna¹ göre önlemler belirlenecektir:

¹ <http://documents.worldbank.org/curated/en/399881538336159607/Environment-and-Social-Framework-ESF-Good-Practice-Note-on-Gender-based-Violence-English.pdf>

Hazırlanacak İşgücü Yönetim Planları ve İş Sağlığı ve Güvenliği Planları, Dünya Bankası Grubu ÇSG Kılavuzları, ulusal mevzuat/standartlar ve daha özel uluslararası kabul görmüş standartlar (Danışman tarafından önerilecek ve PKB ile karşılaştırılacak) uyarınca hazırlanacak ve Davranış Kuralları beraberinde ÇSYP'ye dâhil edilecektir.

Danışman, çevresel ve sosyal değerlendirmeler kapsamında iş ve çalışma koşulları, çalışan sağlığı ile iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri dikkate alacaktır.

ÇSS3 Kaynak Etkinliği ve Kirliliğin Önlenmesi ve Yönetilmesi

Alt proje; su ve elektrik, enerji ve altyapı malzemeleri gibi kaynakların kullanımını gerektirecek karmaşık bir faaliyet olarak kabul edilmektedir. Faaliyetin kirlilik ile ilgili olabilecek önemli riskleri; uygunsuz atık ve toprak yönetimi, yetersiz kimyasal yönetiminin toprak kalitesine olumsuz etkileri, inşaat ve işletme faaliyetlerinin yakındaki su kaynakları üzerindeki olumsuz etkileri, inşaat ve işletme aşamalarındaki faaliyetlerin hava kalitesine etkisine ile ilgilidir. Ayrıca, atık yönetimi ve sürdürülebilir kaynak yönetimi işletme aşamasındaki önemli hususlardır. Öngörülen bu etkiler ÇSED ve ilgili yönetim planları kapsamında ayrıntılı bir şekilde analiz edilerek değerlendirilecektir.

ÇSS4 Toplum Sağlığı ve Güvenliği

Alt projenin planlama, inşaat ve işletme döneminde farklı riskleri barındıracağı öngörülmektedir.

Faaliyet ile ilgili olarak dikkate alınması gereken temel çevresel ve sosyal hususlar, bunlarla sınırlı olmamakla birlikte, trafik, hava emisyonları, koku, olası su ve toprak kirliliği, ulaşım/erişim etkileri şeklinde sıralanabilir.

Danışman, inşaat ve işletme aşamalarının toplum sağlığı ve güvenliği üzerindeki etkilerini, ilişkili azaltma tedbirlerini, izleme ve raporlama gerekliliklerini ÇSED çalışmaları kapsamında tespit edecek ve Dünya Bankası ÇSG Kılavuzları, ulusal mevzuat/standartlar ve daha özel uluslararası kabul görmüş standartlar uyarınca ilgili raporlamaları yapacaktır.

Bu çalışmalarda hem inşaat hem de işletme aşamaları için, taşkın, deprem, toprak kayması gibi doğal tehlikelerden kaynaklı sahaya özgü riskler ve ölçekleri, ilgili raporlamalarda ele alınacaktır.

Ayrıca Danışman, iş gücü akınıyla ilgili uygun risk yönetimi tedbirlerini belirleyecek ve ilgili raporlamaları sağlayacaktır.

ÇSS5 Arazi Edinimi, Arazi Kullanım Kısıtlamaları ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim

TUCSAP kapsamında hazırlanan Yeniden Yerleşim Çerçevesi² dikkate alınarak Dikili TDİOSB faaliyet alanı Danışman'ın uzman(lar)ı eşliğinde değerlendirilmelidir. Her ne kadar mevcut durumda Faaliyet için planlanan bir arazi edinimi olmasa da bölgenin temel geçim kaynağını oluşturan tarımsal ve hayvansal üretim nedeniyle gayri-resmi kullanıcıların (informal user) saha içinde ve/veya çevresinde yerleşme ihtimali bulunmaktadır. Danışman, Kapsam1, 2 ve 3 için de arazi edinimi ve arazi kullanımı nedeniyle ortaya çıkabilecek etkilerini ÇSS 5'e uygun olarak değerlendirecek ve bahsi geçen bir durum olması halinde ilgili önlemleri ÇSED raporuna dâhil edecektir.

²<https://www.tarimorman.gov.tr/ABDGM/Belgeler/TUCSAP%20Proje%20Sayfas%C4%B1/T%C3%BCrk%C3%A7e/YY%C3%87.pdf>

ÇSS6 Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Yaşayan Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi

Alt proje, TUCSAP ÇSYÇ'si uyarınca biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynaklar üzerindeki olası etkiler açısından incelenecektir. Danışman tarafından ÇSED çalışmaları kapsamında biyolojik çeşitlilik araştırması yapılacaktır. Sahaya özgü çevresel ve sosyal değerlendirmeler kapsamında flora ve fauna türlerinin, yaşam alanlarının önem düzeyinin ayrıntılı bir analizi yer alacak ve potansiyel olumsuz etkiler tespit edilecek ve sahaya özgü azaltma ve izleme önerilerine yer verilecektir. Sahada hali hazırda devam eden kazı-dolgu çalışmasının biyoçeşitlilik ve doğal habitat üzerindeki etkisi değerlendirilecek ve yapılan değerlendirme bulguları doğrultusunda etki ile uyumlu dengeleme tedbirleri Danışman tarafından uygun ve yeterli şekilde raporlanacaktır.

ÇSED kapsamında kritik yaşam alanlarının, doğal yaşam alanlarının ve değiştirilmiş yaşam alanlarının varlığı ÇSS6 tanımlarına uygun olarak tespit veya teyit edilecektir. ÇSED kapsamında, ulusal ve uluslararası korunan alanların alt proje etki alanı ile ilişkisi irdelenecektir.

ÇSS8 Kültürel Miras

Alt proje sahasında ÇSED esnasında bulunabilecek potansiyel kültürel açıdan önemli varlıklar (somut ve/veya somut olmayan kültürel miras), İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile istişare edilerek değerlendirilecektir. Paydaş istişare süreci esnasında Alt projeden etkilenebilecek somut olmayan kültürel mirasın varlığı da belirlenecek ve değerlendirilecektir.

ÇSS10 Paydaş Katılımı ve Bilgilerin Açıklanması

Paydaş Katılım Planının (PKP) amacı uygulayıcı kuruluşun kilit paydaşları (projeden etkilenen taraflar ve diğer ilgili taraflar) tespit etmesine ve özellikle projeden etkilenen gruplar olmak üzere bunlarla yapıcı bir ilişki kurmasına ve sürdürmesine yardımcı olacak sistematik bir paydaş katılım yaklaşımı oluşturmaktır. PKP aynı zamanda Alt proje için paydaş ilgisinin ve desteğinin seviyesini değerlendirecek, paydaş görüşlerinin tasarımı, çevresel ve sosyal performansta dikkate alınmasını sağlayacak, faaliyet ömrü boyunca kapsayıcı bir katılımı teşvik ederek bunun için gerekli araçları sağlayacak, gerekli faaliyet bilgilerinin paydaşlara zamanlı, anlaşılabilir, erişilebilir ve uygun bir şekilde açıklanmasını sağlayacak, vatandaşlara sorun ve şikâyetlerini iletebilmeleri için erişilebilir ve kapsayıcı yollar sunacak ve faaliyetin uygulayıcı kuruluşunun bu şikâyetlere cevap vermesini ve bunları yönetmesini sağlayacaktır.

Danışman, TUCSAP PKP'si ile uyumlu Alt projeye özgü bir PKP hazırlayacak ve D. İŞİN KAPSAMI bölümünde tanımlanan iki halkın katılımı toplantısını gerçekleştirecektir. PKP, aşağıdaki kilit unsurları içerecektir (Bakınız Ek-3'teki ayrıntılı ana plan):

- Giriş/Proje Açıklaması
- Düzenlemeler ve Gereklilikler
- Geçmiş Paydaş Katılımı Faaliyetlerinin kısa özeti
- Paydaş Tespiti ve Analizi
- Paydaş Katılım Programı
- Paydaş Katılım Sürecinin Roller, Sorumlulukları ve Kaynakları
- Şikâyet Mekanizması
- İzleme ve Raporlama
- Referanslar

Ekler arasında gerçekleştirilen görüşmelerin ve paydaş katılım toplantılarının örnek tutanak formları; Şikâyet Başvuru Formu; Paydaş Haritası veya Şeması; yazışmalar veya gerçekleştirilen diğer istişare

toplantılarına, çalıştaylara, yuvarlak masa toplantılarına, bölgesel etkinliklere vs. ilişkin tutanaklar bulunacaktır.

Yukarıda açıklanan ÇSS gerekliliklerinden ayrı olarak, Alt proje için hazırlanacak Raporlar daha genel bir konu olan toplumsal cinsiyet hususlarını da ele alacaktır. ÇSS2 kapsamında değinildiği gibi, iş yerinde cinsiyete dayalı şiddet riskleri işgücü ve çalışma koşulları başlığı altında değerlendirilecektir. Kadınların sosyal statülerine ilişkin kırılabilirlikleri veya inşaat çalışmaları sırasında işçi akışının doğuracağı riskler gibi diğer toplumsal cinsiyet hususları ÇSS1, ÇSS4, ÇSS5 ve ÇSS10 kapsamında ele alınan konular bağlamında değerlendirilecektir.

E. KİLİT PERSONELİN SORUMLULUKLARI VE NİTELİKLERİ

Kilit personel listesi aşağıda verilmiş olup devamında bunların genel sorumlulukları ve beklenen nitelikler belirtilmiştir.

No	Pozisyon	Sayı
E.1	Proje Yöneticisi	1
E.2	Kıdemli Sosyal Uzman	1
E.3	Kıdemli Çevre Uzmanı	1
E.4	Sosyal Uzman	1
E.5	Çevre Uzmanı	1
E.6	Biyçeşitlilik Uzmanı	1
E.7	Kültürel Miras Uzmanı	1
E.8	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı	1

E.1 Proje Yöneticisi

Genel Sorumluluklar

Tüm projenin koordinasyonundan sorumlu olacaktır.

Nitelikler

- En az 20 sene profesyonel tecrübeye sahip olmak,
- Son 10 yıl içinde ilgili Türk Mevzuatı ve uluslararası standartlara uyumlu en az 10 ÇSED süreci yönetmiş olmak,
- Son 5 sene içinde en az 5 altyapı projesinde uluslararası standartlara uyumlu çevresel ve sosyal değerlendirme, çevresel ve sosyal durum değerlendirme ve izleme süreçlerini yönetmiş olmak,
- Tercihen son 5 sene içinde jeotermal projelerinde uluslararası standartlara uyumlu çevresel ve sosyal değerlendirme, çevresel ve sosyal durum değerlendirme ve izleme süreçlerini yönetmiş olmak,
- Mühendislik fakültesinden lisans derecesi sahibi Çevre uzmanı olmak,
- İngilizce ve Türkçe dillerinde akıcı yazılı ve sözlü dil becerisi sahibi olmak.

E.2 Kıdemli Sosyal Uzman

Genel Sorumluluklar

Projenin yerel, bölgesel ve ulusal düzeylerde tüm sosyal risklerini tespit ederek risklerin ortadan kalkması ve/veya azaltılması için önerilerde bulunacaktır, ÇSED ve ilgili ÇSYP'lerin uygulanmasını kolaylaştıracaktır.

Ayrıca Paydaş analizini, paydaş katılım programını, etkilenen olası hassas grupların belirli ihtiyaçlarını, şikâyet mekanizmasını ve projeye ilgili toplum sağlığı riskleri hakkında halkı bilgilendirmeye yönelik bir iletişim stratejisini içerecek şekilde sahaya özel Paydaş Katılım Planı hazırlayacaktır.

Nitelikler

- İlgili Türk Mevzuatı ve uluslararası standartlarla uyumlu olarak Sosyal Etki Değerlendirme analizi konusunda en az 10 yıl tecrübeli olan,
- Sosyal Bilimler fakültesinden lisans sahibi,
- Tercihen yüksek lisans sahibi Sosyal Bilimci.
- İngilizce ve Türkçe dillerinde akıcı yazılı ve sözlü dil becerisi sahibi olmalıdır.
- Gönülsüz arazi edinimi, ülkede yeniden yerleşim konularında bilgi ve deneyim sahibi olmalıdır. Konuyla ilgili en az 3 proje deneyimi şarttır.

E.3 Kıdemli Çevre Uzmanı

Genel Sorumluluklar

Projenin yerel, bölgesel ve ulusal düzeylerdeki tüm çevresel etkilerini ve risklerini tespit ederek bunların ortadan kalkması ve/veya azaltılması için önerilerde bulunarak, iş kapsamındaki raporlamaların ilgili kısımlarından sorumlu olacaktır.

Nitelikler

- İlgili Türk Mevzuatı ve uluslararası finans kuruluşlarının (DB, IFC, EBRD vb.) standartlarıyla uyumlu çevresel etki değerlendirme çalışmalarında en az 12 yıl kanıtlanmış tecrübe sahibi olmak,
- Son 5 yıl içerisinde altyapı projeleri için uluslararası finans kuruluşlarının (DB, IFC, EBRD vb.) standartlarına göre çevresel etki değerlendirme çalışmaları yürütmüş olmak,
- Son 5 yıl içerisinde jeotermal projeleri için uluslararası finans kuruluşlarının (DB, IFC, EBRD vb.) standartlarına göre çevresel etki değerlendirme çalışmaları yürütmüş olmak,
- Alt projeye benzer işlerde uluslararası finans kuruluşlarının standartlarına göre çevresel etki, izleme, durum tespiti, boşluk analizi gibi çalışmalar yürütmüş olmak,
- Mühendislik fakültelerinden çevre mühendisliği lisans derecesi sahibi olmak,
- İngilizce ve Türkçe dillerinde akıcı yazılı ve sözlü dil becerisi sahibi olmak,
- Tercihen DB'nin ÇSÇ'sine uyumlu çevresel etki değerlendirme ve durum değerlendirmesi çalışmalarında deneyim sahibi olmak.

E.4 Sosyal Uzman

Genel Sorumluluklar

Projenin yerel, bölgesel ve ulusal düzeylerde tüm sosyal risklerini tespit ederek risklerin ortadan kalkması ve/veya azaltılması için önerilerde bulunacaktır, ÇSED ve ilgili ÇSYP'lerin uygulanmasını kolaylaştıracaktır.

Nitelikler

- İlgili Türk Mevzuatı ve uluslararası standartlarla uyumlu olarak Sosyal Etki Değerlendirme analizi konusunda en az 5 yıl tecrübeli olan,
- Tercihen yüksek lisans sahibi Sosyal Bilimci.

- Gönülsüz arazi edinimi, ülkede yeniden yerleşim konularında bilgi ve deneyim tercih sebebidir.

E.5 Çevre Uzmanı

Genel Sorumluluklar

Alt projenin çevresel etki ve risklerini tespit ederek, bunların ortadan kaldırılması/azaltılması ve yönetilmesi için önerilerde bulunacaktır. Kıdemli Çevre Uzmanına, görev ve sorumluluklarında destek olacaktır.

Nitelikler

- İlgili Türk Mevzuatı ve uluslararası finans kuruluşlarının (DB, IFC, EBRD vb.) standartlarına uyumlu çevresel etki değerlendirme çalışmalarında en az 7 yıl kanıtlanmış deneyim sahibi olmak,
- Son 3 yıl içinde altyapı projelerinde ve/veya jeotermal projeleri için uluslararası finans kuruluşlarının (DB, IFC, EBRD vb.) standartlarına göre çevresel etki değerlendirme çalışmaları yürütmüş olmak,
- Mühendislik fakültelerinden çevre mühendisliği lisans derecesi sahibi olmak,
- İngilizce ve Türkçe dillerinde akıcı yazılı ve sözlü dil becerisi sahibi olmak,
- Tercihen DB'nin ÇSÇ'sine uyumlu çevresel etki değerlendirme ve durum değerlendirmesi çalışmalarında deneyim sahibi olmak.
- Tercihen alt projeye benzer işlerde uluslararası finans kuruluşlarının standartlarına göre çevresel etki, izleme, durum tespiti, boşluk analizi gibi çalışmalar yürütmüş olmak.

E.6 Biyoçeşitlilik Uzmanı

Genel Sorumluluklar

Projenin yerel, bölgesel ve ulusal düzeylerdeki biyolojik çeşitlilik ile ilgili etki ve risklerini tespit ederek risklerin ortadan kalkması ve/veya azaltılması için önerilerde bulunacaktır.

Nitelikler

- En az 10 yıl profesyonel tecrübeye sahip olmak,
- DB'nin ÇSÇ gerekliliklerine ve tercihen ilgili Türk Mevzuatına aşina olan bir biyolog olmak,
- Uluslararası finans kuruluşları (DB, IFC, EBRD vb.) tarafından finanse edilen en az 10 projede çalışmış olmak.

E.7 Kültürel Miras Uzmanı

Genel Sorumluluklar

Projenin yerel, bölgesel ve ulusal düzeylerdeki arkeolojik risklerini tespit ederek risklerin ortadan kalkması ve/veya azaltılması için önerilerde bulunacaktır.

Nitelikler

- En az 5 sene profesyonel tecrübeye sahip olmak,
- İlgili Türk Mevzuatına ve tercihen DB'nin ÇSÇ gerekliliklerine aşina bir arkeolog olmak.

E.8 İSG Uzmanı

Genel Sorumluluklar

Alt projenin İş Sağlığı ve Güvenliği risklerini tespit ederek risklerin ortadan kalkması ve/veya azaltılması için önerilerde bulunacaktır.

Nitelikler

- En az 10 sene profesyonel tecrübeye sahip olmak,
- İlgili bölümlerden lisans derecesine sahip olmak,
- İlgili Türk Mevzuatına ve uluslararası finans kuruluşlarının standartlarına hâkim olmak ve bunu iş deneyimleri ile kanıtlıyor olmak,
- Sondaj faaliyeti ile ilgili İSG risklerine aşina olmak,
- Tercihen DB ÇSÇ'sine hâkim olmak,

E.9 Hidrojeoloji Uzmanı

Genel Sorumluluklar

Yeraltı suyu kaynakları üzerindeki etkilerin değerlendirilmesi çalışmasını yürütmek.

Nitelikler

- En az 5 sene profesyonel tecrübeye sahip olmak,
- İlgili bölümlerden lisans derecesine sahip olmak,
- İlgili Türk Mevzuatına ve uluslararası finans kuruluşlarının standartlarına hâkim olmak ve bunu iş deneyimleri ile kanıtlıyor olmak,
- Tercihen DB ÇSÇ'sine hâkim olmak,

F. DANIŞMANIN RAPORLAMA YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Danışman, tüm raporları hem İngilizce hem de Türkçe olarak hazırlayacaktır. Raporlar, her bir çıktının sunulmasından sonra 15 takvim günü içerisinde TOB PKB ve PUB tarafından gözden geçirilecektir. Raporlar aynı zamanda Dünya Bankası'na değerlendirilecek olup Danışman Raporların onayı için gerekli iyileştirmeleri ve güncellemeleri yapacaktır.

Danışmandan çıktı olarak beklenen raporlar aşağıdaki takvime göre teslim edilecektir:

Kapsamlaştırma (Scoping) Raporu: Sözleşme imza tarihini takip eden 30 takvim günü içerisinde teslim edilecek ve hem İngilizce hem de Türkçe dilinde hazırlanacaktır. Bu raporda; alt proje ile ilgili tespit edilen potansiyel çevresel ve sosyal riskler ve etkiler, ÇSED kapsamı, içerik tablosu, çalışma planı, Kapsamlaştırma Raporunun teslim tarihine kadar ortaya çıkan problemler ile çözüm önerileri, iş tanımıyla ilgili önemli uyumsuzluklar ile ilişkili öneriler, işin ilerleyişini etkileyebilecek önemli konular ile çözüm önerileri yer alacaktır (Kapsamlaştırma Raporu kapsamı için ayrıca Bkz. D. İŞİN KAPSAMI bölümü).

Taslak ÇSED Raporu, PKP ve Alt yönetim planları: Bu İş Tanımında yer alan gereksinimler ve Ek-1, Ek-2 ve Ek-3'te sunulan kapsam doğrultusunda İngilizce ve Türkçe dillerinde hazırlanacak taslak raporlar, sözleşme imza tarihini takip eden 75 takvim günü içerisinde PKB'ye sunulacaktır. PKB ve Dünya Bankası, taslakları inceleyip görüşlerini ve varsa değişiklik taleplerini Danışmana bildirecektir.

Nihai ÇSED Raporu, PKP ve Alt yönetim planları: İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanıp PKB ve Dünya Bankası'nın görüşüne sunulan taslak raporlar, PKB ve Dünya Bankası'nın görüşleri ve varsa değişiklik talepleri doğrultusunda, Danışman tarafından iyileştirilecek, güncellenecektir. Bu iyileştirme ve güncellemeleri içerir ÇSED Raporu, PKP ve Alt yönetim planlarının, Danışman tarafından görüşlerin iletilmesini takip eden en geç 15 takvim günü içerisinde PKB'ye sunulacaktır. İyileştirmelerin ve güncellemelerin yeterli bulunması ile hazırlanan ÇSED Raporu, PKP ve Alt yönetim planları Nihai Taslak olarak kaydedilecektir. Nihai Taslak raporların sunulmasının ardından gerçekleştirilen halkın katılımı

toplantısının sonuçları Nihai ÇSED Raporuna, Nihai PKP'ye ve gerekli ise Alt yönetim planlarına yansıtılarak, toplantıyı takip eden 10 takvim günü içerisinde PKB'ye sunulacaktır. PKB ve Dünya Bankası, bunları inceleyip görüşlerini ve varsa değişiklik taleplerini Danışmana bildirecektir. Yapılan incelemeler ışığında belgelere Nihai kararı PKB tarafından Dünya Bankasının onayı ile verilerek, iş tamamlanacaktır.

G. İDARENİN SAĞLAYACAĞI HİZMETLER VE İMKÂNLAR

İşin uygun şekilde yürütülüp tamamlanabilmesi için Danışman tarafından talep edilen tüm bilgi ve belgeleri Danışmana sağlanacaktır.

H. ÇALIŞMANIN İDARE TARAFINDAN DENETİMİ

Danışman, danışmanlık faaliyetlerinin yürütülmesi esnasında Proje Uygulama Birimi ve Proje Koordinasyon Birimi ile sürekli iletişim ve koordinasyon içerisinde olacaktır. Danışmanlık hizmeti faaliyetlerinin, Proje Koordinasyon Birimi tarafından incelenecek ve değerlendirilecektir. Danışmandan, gerektiğinde iyileştirme çalışmaları ve düzeltici eylemler talep edilebilecektir. Sözleşme müzakerelerinde ele alınıp detaylanacağı üzere, denetimler gerek raporlar üzerinden gerekse Danışman ile koordinasyon için atanacak personel tarafından sağlanacaktır.

I. İŞİN SÜRESİ, YERİ VE ZAMANI

İşin, sözleşme imza tarihi itibari ile 120 (yüzyirmi) takvim günü sürmesi öngörülmektedir.

Saha çalışması, İzmir ilinin Dikili ilçesinde Dikili TDİOSB'nin kurulacağı Proje alanı çevresindeki (kapsamlaştırma çalışması sırasında belirlenecek) etki alanında yapılacaktır.

Paydaş Katılımı Toplantıları İzmir'de, ilgili etkilenen yerleşimde yapılacaktır. Pandemi gibi halk sağlığı kısıtlamaları nedeniyle toplantıların fiziksel olarak gerçekleştirilmesinin mümkün olmaması durumunda; yerel topluluklar ve paydaşlar ile istişarelerin verimli bir şekilde yapılabilmesi ve bunlardan zamanında geri bildirim alınmasını sağlanabilmesi için alternatif kanallar oluşturacak ve İdare ile antant kalınarak hareket edilecektir.

J. FİRMADA ARANAN YETERLİLİK KRİTERLERİ

Bu İş Tanımı kapsamında talep edilen işi gerçekleştirmek üzere danışmanlık hizmeti sunacak Danışman Firmada aranan yeterlilik kriterleri aşağıdaki gibidir:

- Danışman, uluslararası finans kuruluşlarınca (IFC/DB/ EBRD vb.) finanse edilen, uluslararası çevresel ve sosyal standartların uygulandığı, uluslararası veya ulusal projeler için çevresel ve sosyal değerlendirmeler konusunda en az 10 yıldır faaliyet gösteren bir firma olacaktır.
- Danışman, Dünya Bankasının Çevresel ve Sosyal Çerçevesi ve Dünya Bankası Grubunun Çevre, Sağlık ve Güvenlik Kılavuzları hakkında belgelenebilir çalışma deneyimine sahip olacaktır.
- Danışman, altyapı sektöründe daha önce en az 5 ve jeotermal sektöründe en az 5 onaylı çevresel ve sosyal değerlendirme/durum tespiti vb. çalışmaları uluslararası standartlara uygun olarak gerçekleştirmiş bir firma olacaktır.
- Danışman, kabul edilebilir düzeyde olan niteliklerini belgeleyerek sunacaktır ve yapılacak iş ile ilgili operasyonu desteklemek için gerektiğinde yetkin ulusal ve/veya uluslararası uzmanlığı içerecektir.
- İşbu şartnamede belirtilen görevleri yerine getirmek için yeterli personel kapasitesine (sayı ve kapasite olarak) sahip olduğunu kanıtlayacaktır.

- İngilizce ve Türkçe dillerinde yazılı ve sözlü akıcılığı temin edecektir.
- Kanıtlanmış analitik beceriler; kapsamlı bilgi ve belgeler bütününi araştırma, gözden geçirme, sentezleme becerisi; iyi yazılmış bilgi ürünleri ve raporları üretme becerisine sahip olduğunu üsttekiler vasıtası ile belgeleyecektir.

K. BÜTÇE VE ÖDEME PLANI

Ödeme planı aşağıdaki gibi olacaktır. Ödemeler, ödeme için esas alınacak raporun/raporların Dünya Bankası çevre ve sosyal ekibinin görüşlerinin alınmasının ve bunlarla ilgili düzenlemelerin Danışman tarafından yapılmasının ardından İdare tarafından kabulünü takiben aşağıdaki dilimler şeklinde yapılacaktır.

- I. Raporun (Kapsamlaştırma Raporu) teslim ve kabulünü takiben toplam tutarın %15'i
- II. Raporun (Taslak ÇSED Raporu ve Alt Planlar) teslim ve kabulünü takiben toplam tutarın %35'i
- III. Raporun (Nihai ÇSED Raporu ve Alt Planlar) teslim ve kabulünü takiben toplam tutarın %50'si

Ek-1 Gösterge Niteliğindeki Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme (ÇSED) Raporu Kapsamı

(a) Yönetici Özeti

Önemli bulguları ve önerilen eylemleri kısa bir açıklaması

(b) Yasal ve Kurumsal Çerçeve

- Çevresel ve sosyal değerlendirmenin gerçekleştirildiği proje için yasal ve kurumsal çerçeve (çevre, sosyal, iş ve sağlık ve güvenlik mevzuatını da içerir) aşağıdakiler dahil olacak şekilde analiz edilir.
 - Ülkenin çevresel ve sosyal konularla ilgili uygulanabilir politika çerçevesi, ulusal yasa ve yönetmelikleri ve kurumsal kapasiteleri (uygulama dahil), ülke koşullarındaki ve proje bağlamındaki farklılıklar, ülkedeki ilişkili çevresel veya sosyal araştırmalar; ulusal çevresel ve/veya sosyal eylem planları, ilgili uluslararası anlaşmalar ve anlaşmalar kapsamında projeye doğrudan uygulanabilir olan ülkenin yükümlülükleri ve yükümlülükleri,
 - ÇSS'ler kapsamında geçerli gereklilikler, ve
 - ÇSG Kılavuzları ve diğer ilgili iyi uluslararası endüstri uygulamaları.
- Borçlunun mevcut çevresel ve sosyal çerçevesi ile ÇSS'ler karşılaştırılır ve aralarındaki boşluklar belirlenir.

(c) Proje Açıklaması

- Önerilen proje -gerekli olabilecek tüm saha dışı yatırımlar (örneğin, tahsisli boru hatları, erişim yolları, güç kaynağı, su temini, konut ve hammadde ve ürün depolama tesisleri) ve projenin birincil tedarikçileri dahil edilerek- ve önerilen projenin coğrafi, çevresel, sosyal ve zamansal bağlamı tanımlanır.
- Projenin ayrıntılarını göz önünde bulundurarak, ÇSS1 ile 10'un gereksinimlerini karşılamak için herhangi bir plana olan ihtiyaç belirlenir.
- Proje alanını ve projenin doğrudan, dolaylı ve kümülatif etkilerinden etkilenebilecek alanı gösteren yeterli ayrıntıya sahip haritalar eklenir.
- Planlanan ilişkili tesisler ve faaliyetler için değerlendirmeleri içerir ve hazırlanması gereken çevresel ve sosyal araçları (ÇSED; ÇSYP vb.) tanımlar.

(d) Başlangıç Durumu Verileri

- Proje yeri, tasarımı, işletimi veya etki azaltma önlemleri ile ilgili kararlarla ilgili başlangıç durumu verileri ayrıntılı olarak ortaya konur. Bu, verilerin doğruluğu, güvenilirliği ve kaynakları hakkında bir tartışmanın yanı sıra proje tanımlama, planlama ve uygulamaya ilişkin tarihlerle ilgili bilgileri içermelidir.
- Mevcut verilerin kapsamı ve kalitesi, temel veri boşlukları ve tahminlerle ilgili belirsizlikler belirlenir ve tanımlanır.
- Mevcut bilgilere dayanarak, çalışılacak alanın kapsamı değerlendirilir ve proje başlamadan önce beklenen değişiklikler de dahil olmak üzere ilgili fiziksel, biyolojik ve sosyoekonomik koşullar tanımlanır.
- Proje alanı içindeki ancak projeye doğrudan bağlantılı olmayan mevcut ve önerilen geliştirme faaliyetleri dikkate alınır.

(e) Çevresel ve Sosyal Riskler ve Etkiler

- Projenin tüm ilgili çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri dikkate alınır. Bu, özellikle ÇSS2-8'de tanımlanan çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri ve aşağıdakiler dahil olmak üzere projenin özellikli doğası ve bağlamından kaynaklanan diğer çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri içerir.
 - Çevresel riskler ve etkiler
 - ÇSG Kılavuzları tarafından tanımlananlar,

- Toplum güvenliği ile ilgili olanlar (pestisitlerin güvenli kullanımı dahil),
- İklim değişikliği ve diğer sınıraşan veya küresel riskler ve etkilerle ilgili olanlar,
- Doğal yaşam alanlarının ve biyolojik çeşitliliğin korunması, muhafazası, bakımı ve restorasyonuna yönelik herhangi bir maddi tehdit, ve
- Ekosistem servisleri ve balıkçılık ve ormanlar gibi canlı doğal kaynakların kullanımı ile ilgili olanlar.
- Sosyal riskler ve etkiler
 - Kişisel, toplumsal veya devletlerarası çatışma, suç veya şiddetin tırmanması yoluyla insan güvenliğine yönelik tehditler,
 - Proje etkilerinin orantısız bir şekilde, kendi özel koşulları nedeniyle dezavantajlı veya savunmasız olabilecek bireyler ve gruplar üzerinde olduğu riskleri,
 - Özellikle dezavantajlı veya savunmasız durumda olanlar söz konusu olduğunda, kalkınma kaynaklarına ve proje faydalarına erişim sağlamada bireylere veya gruplara yönelik herhangi bir önyargı veya ayrımcılık,
 - Arazinin gönülsüz olarak alınmasına veya arazi kullanımına ilişkin kısıtlamalara ilişkin olumsuz ekonomik ve sosyal etkiler,
 - Yerel arazi kullanım modelleri ve kullanım hakkı düzenlemeleri, arazi erişimi ve bulunabilirliği, gıda güvenliği ve arazi değerleri üzerindeki potansiyel proje etkileri dahil (ilgili olarak) arazi ve doğal kaynak mülkiyeti ve kullanımı ile ilişkili riskler veya etkiler ve ve arazi ve doğal kaynaklar üzerindeki çatışma veya çekişme ile ilgili riskler;
 - İşçilerin ve projeden etkilenen toplulukların sağlık, güvenlik ve esenliği üzerindeki etkiler, ve
 - Kültürel mirasa yönelik riskler.
- (f) Etki Azaltma Önlemleri**
 - Etki azaltma önlemleri ve azaltılamayacak nitelikteki önemli olumsuz artık etkiler belirlenir ve mümkün olduğu ölçüde bu olumsuz artık etkilerin kabul edilebilirliği değerlendirilir.
 - Olumsuz etkilerin dezavantajlı veya hassas grupları orantısız bir şekilde etkilememesi için farklılaştırılmış önlemler belirlenir.
 - Çevresel ve sosyal etkileri azaltma önlemlerinin uygulanabilirliği; önerilen etki azaltma önlemlerinin sermaye ve cari giderleri, bunların yerel koşullara uygunluğu; önerilen etki azaltma önlemlerine yönelik kurumsal, eğitim ve izleme gereklilikleri değerlendirilir.
 - Daha fazla dikkat edilmesi gerekmeyen hususlar belirlenir ve bu tespitin gerekçeleri sunulur.
- (g) Alternatiflerin Analizi**
 - Önerilen proje sahasına, teknolojiye, tasarıma ve işletmeye -projesiz durum dahil olmak üzere- dair uygulanabilir alternatifler olası çevresel ve sosyal etkileri açısından sistematik olarak karşılaştırılır.
 - Alternatiflerin çevresel ve sosyal etki azaltma önlemlerinin uygulanabilirliği; alternatif etki azaltma önlemlerinin sermaye ve cari giderleri, bunların yerel koşullara uygunluğu ve alternatif etki azaltma önlemlerine yönelik kurumsal, eğitim ve izleme gereklilikleri değerlendirilir.
 - Alternatiflerin her biri için, çevresel ve sosyal etkiler nicel olarak değerlendirilir ve mümkün olduğu durumlarda bunlara ekonomik değer biçilir.
- (h) Tasarım Önlemleri**
 - Önerilen proje tasarımının seçilmesine ilişkin temel belirlenir ve uygulanabilir ÇSG Kılavuzları veya ÇSG Kılavuzlarının uygulanabilir olmadığı hallerde, önerilen emisyon seviyelerini ve iyi uluslararası endüstri uygulamaları ile uyumlu kirlilik önleme ve azaltım yaklaşımları belirtilir.
- (i) Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı**
 - Ek-2'de verildiği şekilde düzenlenir.

(j) Referanslar

Kullanılan yayınlanmış ve/veya yayınlanmamış yazılı materyaller belirlenir.

(k) Ekler

- Çevresel ve sosyal değerlendirmeyi hazırlayan veya katkıda bulunan kişi veya kuruluşların listesi.
- Etkilenen kişiler ve diğer ilgili taraflar dahil olmak üzere paydaşlarla yapılan toplantıların, istişarelerin ve anketlerin kaydı. Kayıt, etkilenen kişilerin ve diğer ilgili tarafların görüşlerini almak için kullanılan paydaş katılımı araçlarını belirtir.
- Ana metinde atıfta bulunulan veya özetlenen ilgili verileri sunan tablolar.
- İlişkili raporların veya planların listesi.

Ek-2 Gösterge Niteliğindeki Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) Kapsamı

Bir ÇSYP, olumsuz çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri ortadan kaldırmak, dengelemek veya kabul edilebilir seviyelere indirmek amacıyla proje uygulaması ve işletmesi aşamalarında alınacak etki azaltma ve izleme önlemleri ile kurumsal önlemlerden oluşur. ÇSYP aynı zamanda bu önlemlerin uygulanması için gerekli olan önlemleri ve eylemleri de içerir. Ayrıca, (i) potansiyel olumsuz etkilere karşı gerçekleştirilebilecek müdahaleleri belirler; (ii) bu müdahalelerin etkili ve zamanlı bir şekilde yapılabilmesine yönelik gereklilikleri belirler ve (iii) bu gerekliliklerin nasıl yerine getirileceğini açıklar.

Bu iş kapsamında, hazırlanacak olan ÇSYP, ÇSED Raporu içerisinde verilecektir. ÇSYP içeriğinde aşağıdakiler yer alır:

(a) Etki Azaltma

- ÇSYP, potansiyel olumsuz çevresel ve sosyal etkileri kabul edilebilir seviyelere indiren etki azaltma hiyerarşisi doğrultusunda gerçekleştirilecek önlemleri ve eylemleri belirtir. Plan ilgisine göre telafi edici önlemleri de içerir. Spesifik olarak, ÇSYP;
 - (i) Öngörülen tüm olumsuz çevresel ve sosyal etkileri tespit eder ve özetler (arazi edinimini, gönülsüz yeniden yerleşim, işçi ve halk sağlığı ve güvenliğini, hassas grupları ve kültürel mirası ilgilendirenler dâhil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere);
 - (ii) Her bir etki azaltma önlemini (teknik ayrıntıları ile), ilgili olduğu etkinin türü, hangi koşullarda gerekli olduğu (örneğin sürekli veya sadece acil durumlarda), ilişkili ise tasarımları, ekipman açıklamaları, işletme prosedürleri dâhil olacak şekilde açıklar;
 - (iii) Bu önlemlerin varsa potansiyel çevresel ve sosyal etkilerini tahmin eder; ve
 - (iv) Proje için gerekli olan diğer etki azaltma planlarını dikkate alır ve bunlarla uyumu sağlar (örneğin, gönülsüz yeniden yerleşim, iş gücü, paydaş katılımı veya kültürel miras ile ilgili).

(b) İzleme

- ÇSYP izleme amaçlarını belirler ve ne tür bir izleme yapılacağını, çevresel ve sosyal değerlendirmede değerlendirilen etkiler ile ÇSYP'deki etki azaltma önlemleri arasındaki bağlantıları kurarak, tanımlar. Spesifik olarak, ÇSYP'nin izleme bölümü (a) ölçülecek parametreler, kullanılacak yöntemler, örnekleme yerleri, ölçüm sıklığı, tespit limitleri (uygunsa), düzeltici eylem gerekliliğine işaret edecek eşiklerin tanımlanması dâhil olmak üzere, izleme önlemlerinin spesifik bir açıklamasını ve teknik ayrıntılarını ve (b) izleme ve raporlama prosedürlerini içerir ((i) belirli etki azaltma önlemlerinin uygulanmasını gerektirecek koşulların erken tespiti ve (ii) etki azaltma eylemlerinin ilerlemesi ve sonuçları için bilgi sağlama amaçları için).

(c) Kapasite geliştirme ve eğitim

- Çevresel ve sosyal proje bileşenlerinin ve etki azaltma önlemlerinin etkili ve zamanında uygulanmasını desteklemek için, ÇSYP sahadaki sorumlu tarafların veya kurum ya da bakanlık düzeyindeki tarafların mevcudiyetinin, görevlerinin ve kapasitelerinin çevresel ve sosyal değerlendirmesini esas alır.
- Spesifik olarak, ÇSYP kurumsal düzenlemelerin spesifik bir açıklamasını sunar, etki azaltma ve izleme önlemlerinden hangi tarafların sorumlu olduğunu belirtir (örneğin işletme, yönlendirme, denetleme, yaptırım, uygulamanın izlenmesi, telafi edici eylem, finansman, raporlama ve personel eğitimi).
- Uygulamadan sorumlu kuruluşlarda çevresel ve sosyal yönetim kapasitesini güçlendirmek için ÇSYP, sorumlu tarafların kurulmasını veya genişletilmesini, personelin eğitilmesini ve etki

azaltma önlemlerinin uygulanmasını desteklemek için gerekli olabilecek ilave önlemlerin uygulanmasını önerir ve çevresel ve sosyal değerlendirme ile ilgili başka önerilerde bulunabilir.

(d) Uygulama takvimi ve maliyet tahminleri

- Üç boyutun (etki azaltma, izleme ve kapasite geliştirme) tümü için, ÇSYP (a) proje kapsamında uygulanması gereken eylemlere ilişkin, kademeleri ve genel proje uygulama planları ile koordinasyonu gösteren, bir uygulama takvimini ve (b) ÇSYP'nin uygulanmasına ilişkin sermaye ve cari gider tahminlerini ve finansman kaynaklarını sunar. Bu rakamlar aynı zamanda toplam proje maliyet tablolarına da eklenir.

Ek-3 Örnek Paydaş Katılım Planı (PKP) Formatı³

Kısaltmalar

1. Giriş / Proje Açıklaması
 - a. Giriş
 - b. Projeye Genel Bakış
 - c. PKP Amaçları
 - d. Alternatiflerin Analizinin Özeti
2. Düzenlemeler ve Gereklikler
 - a. Türkiye'deki yerel gereklikler
 - b. Dünya Bankası gereklikleri
3. Önceki Paydaş Katılımı Faaliyetlerinin Kısa Özeti
 - a. Örn.: PKP öncesinde yapılan istişareler
 - b. Örn.: Geçmiş bir proje kapsamında gerçekleştirilen ve mevcut projenin PKP faaliyetleri için de anlamlı olabilecek istişareler
 - c. Örn.: STK'lar ile iletişim, vs.
 - d. Örn.: geçmiş projelerden çıkarılan dersler
 - e. Örn.: Diğer belgelenmiş paydaş katılımı faaliyetleri – ilgili paydaşlardan geri bildirimlerin toplandığı mülakatlar, çalıştaylar, vs.
4. Paydaş Tespiti ve Analizi
 - a. Projeden etkilenen taraflar
 - b. Diğer ilgili taraflar
 - c. Dezavantajlı/kırılgan durumdaki bireyler veya gruplar
 - d. Paydaşların projeye olan ilgisine ve proje üzerindeki etkilerine ilişkin özet bilgi
5. Paydaş Katılım Programı
 - a. Paydaş katılım programının amacı ve zamanlaması (Paydaş katılım programının temel hedefleri ve çeşitli paydaş katılımı faaliyetleri için öngörülen program)
 - b. Bilgilerin açıklanması için önerilen strateji (hangi bilgiler açıklanacak, hangi formatta açıklanacak, bu bilgilerin ilgili paydaş gruplarının her birine iletilmesi için hangi tür yöntemler kullanılacak)
 - c. İstişare için önerilen strateji (her bir paydaş grubu ile yapılacak istişare için kullanılacak yöntemler)
 - d. Kırılgan grupların görüşlerinin alınması için önerilen strateji
 - e. Süreler (proje aşamalarına ve kilit kararlara ilişkin süreler hakkında bilgiler verilir. Görüşlerin sunulması için son tarihler belirtilir)
 - f. Görüşlerin gözden geçirilmesi
 - g. Gelecekteki proje aşamaları (projenin çevresel ve sosyal performansına, paydaş katılım planının uygulanmasına ve şikâyet mekanizmasına ilişkin raporlama dâhil olmak üzere proje ilerledikçe insanların bilgilendirileceği açıklanır)
6. Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Uygulanmasına İlişkin Kaynaklar ve Sorumluluklar
 - a. Uygulama Düzenlemeleri
 - b. Süreler
 - c. Roller ve Sorumluluklar

³ Ayrıca bkz. ÇSS10 Şablonu: Paydaş Katılımı ve Bilgilerin Açıklanması, Paydaş Katılım Planı ve Paydaş Katılım Çerçevesi, Haziran 2018 ve COVID 19 Paydaş Katılım Şablonu için bir güncelleme

- d. Tahmini Bütçe
7. Şikâyet Mekanizması
 - a. Şikâyet süreci (şikâyetlerin alınması, işleme konulması ve ilgili birimlere yönlendirilmesi, çözülmesi ve gerekli müdahalede bulunulması, izleme ve raporlama)
 - b. Şikâyet Mekanizması irtibat bilgileri
8. İzleme ve Raporlama
 - a. Proje süresince hazırlanacak izleme raporları (ilgisine göre, bileşenler bazında)
 - b. Paydaşların izleme faaliyetlerine katılımlarının sağlanması
 - c. Paydaş gruplarına geri raporlama yapılması
9. Referanslar

Ekler: toplantıların veya istişarelerin kayıtları, paydaş haritası analizi veya şemaları, ayrıntılı bütçe, şikâyet başvuru formu, vs.

Ek-4 Yeraltı Suyu Kaynakları Üzerindeki Etkilerin Değerlendirilmesi

ÇSED'in bu bileşeninin genel amacı, Dikili ABSGOIZ tarafından projenin tatlı su ihtiyacını karşılamak üzere planlanan yerel sığ akiferin hidrojeolojik koşullarının karakterizasyonu ve potansiyel olarak projenin işletilmesinden kaynaklanan yeraltı suyu kaynağı üzerindeki etkilerin değerlendirilmesidir.

Bu aktivite aşağıdakileri içerecek ancak bunlarla sınırlı olmayacaktır:

- Seçilen su kaynaklarının (yer altı suyu, yağmur suyu toplama, diğer kaynaklar) belirlenmesi, mevcut ve planlanan su kuyularının konumu ve tatlı su tedarikinin güvence altına alınmasına yönelik uzun vadeli stratejiler de dahil olmak üzere Dikili ABSGOIZ tatlı su talep ve tedarik sisteminin tanımı.
- Dikili proje sahasını ve ilgili su çıkarma alanlarını kapsayan hidrojeolojik havza/alt havzadaki hidrojeolojik koşulların, yeraltı suyu seviyesi ve akış haritasının, yeraltı suyu kalitesinin ve sığ yeraltı suyu kaynağının kavramsal modelinin tanımlanması.
- Akiferin doğal beslenmesi ve deşarjına (uzun vadeli iklim verilerinden hesaplanan), yerel topluluklar tarafından mevcut su çekimine ve bölgede faaliyet gösteren diğer endüstriyel/tarım faaliyetlerine dayalı olarak akiferin mevcut su dengesinin tahmini.
- Dikili ABSGOIZ Projesi tarafından planlanan ilave su çekimi nedeniyle yerel akifer üzerindeki potansiyel etkilerin değerlendirilmesi. Bu, akiferin su dengesi ve yeraltı suyu kullanımının sürdürülebilirliği üzerindeki potansiyel etkileri belirleyecektir. İklim değişikliği koşullarının belirlediği doğal su dengesinde gelecekteki değişiklikler de mevcut bilgilerin izin verdiği ölçüde bu analizde ele alınmalıdır.
- Sığ akiferin su sızıntısından kaynaklanan kirlenmeye karşı hassasiyetinin ve su kalitesi üzerindeki ilgili potansiyel etkilerin, özellikle proje sahasına ve proje geliştirme ve işletme faaliyetlerinden kaynaklanan potansiyel kirlenmeye odaklanılarak değerlendirilmesi.

Değerlendirme çoğunlukla kamu açık kaynaklardan, ilgili kurumsal veri tabanlarından ve Dikili ABSGOIZ tarafından projenin hazırlanması sırasında yürütülen hidrojeolojik ve jeoteknik çalışmalardan elde edilen bilgilere dayanacaktır. Danışmanın ek saha araştırmaları yapması beklenmemektedir ancak yerel hidrojeolojik koşullar, mevcut su kuyuları ve bölgedeki mevcut su kullanımları hakkında uygun bir anlayış elde etmek için saha incelemeleri yapılacaktır. Danışman, önceki hidrojeolojik raporlarda sağlanan veri kalitesini ve sonuçları inceleyecek ve doğrulayacaktır. Bu görevin kapsamını yerine getirmek için uzman bir hidrojeolog tarafından yürütülen ilave veri işleme ve yorumlama gerekli olacaktır.

Bu çalışma, su kullanımına ilişkin Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Çerçeve ESS3'e uygun olacaktır.